

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/149/2014
Identifikačné číslo spisu:	6014200382
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200382.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: B. B. V., nar. XX. C. XXXX, bytom A. XXX/X, R. R., proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 5.12.2013, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/64/2014-11 zo dňa 25. septembra 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/64/2014-11 zo dňa 25. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 5.12.2013, ktorým odporkyňa zvýšila sumu starobného dôchodku navrhovateľa s počiatkom od 1 januára 2014 na 379,80 € mesačne s poukazom na ust. § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a ust. § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2014. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne, vypočutí účastníkov a oboznámení sa s ich písomnými podaniami a s obsahom administratívneho spisu odporkyne dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že navrhovateľovi bol na základe jeho žiadosti z 25. októbra 1990 priznaný od 13. novembra 1990 starobný dôchodok vo výške 2 098,- Sk mesačne rozhodnutím odporkyne z 21. decembra 1990, ktoré nadobudlo právoplatnosť. Navrhovateľ sa v minulosti opakovane domáhal prepočítania jeho starobného dôchodku vzhľadom k tomu, že v roku 1990 dosiahol vyšší príjem než v rokoch, z ktorých sa pri určení sumy jeho starobného dôchodku vychádzalo. V konaní Sociálnej poisťovne ani v nasledovnom preskúmvacom súdnom konaní nebol

úspešný. Z predchádzajúcich rozhodnutí o valorizácii dôchodku krajský súd zistil, že k 31. decembru 2013 poberal navrhovateľ starobný dôchodok vo výške 371,- €, čo medzi účastníkmi konania nebolo ani sporné.

Na základe takto správne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci rozhodla odporkyňa v súlade s ust. § 82 zákona o sociálnom poistení, keď od 1. januára 2014 zvýšila (valorizovala) starobný dôchodok navrhovateľa tak, ako to cit. zákonné ust. predpokladá v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky. Sumu zvýšenia určila správne v súlade s ust. § 1 písm. a) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 329/2013, ktorým bola suma zvýšenia starobného dôchodku pre rok 2014 určená pevnou sumou 8,80 € mesačne. Túto sumu zvýšenia správne matematicky započítala k výške starobného dôchodku vyplácanej k 31. decembru 2013, t. j. k sume 371,- € mesačne a sumu starobného dôchodku navrhovateľa patriacu mu od 1. januára 2014 správne matematicky určila sumou 379,80,-€ mesačne. Krajský súd preto jej rozhodnutie ako zákonné a vecne správne potvrdil.

Krajský súd uviedol, že pokiaľ navrhovateľ namietal samotný základ výpočtu jeho starobného dôchodku, nemohol tieto namietané skutočnosti v konaní o valorizácii starobného dôchodku preskúmať, pretože jeho preskúmavacia činnosť je vymedzená predmetom napadnutého rozhodnutia, t. j. valorizáciou (zvýšením) dôchodkovej dávky od 1. januára 2014. Predmetom preskúmavacieho konania krajského súdu mohlo byť len neprávoplatné rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo napadnuté opravným prostriedkom navrhovateľa, na základe ktorého bolo toto preskúmavacie konanie začaté. Rozhodnutie o prvotnom priznaní starobného dôchodku z roku 1990 už nadobudlo právoplatnosť a preto ho nebolo možné preskúmať. Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že sumu starobného dôchodku stanovenú odporkyňou považuje za nespravodlivú. Za ďalšiu nespravodlivosť navrhovateľ považoval to, že už ako dôchodca po dovŕšení 60-tych rokov pracoval v rôznych funkciách, ochorel. Poctivo zarobené peniaze uložil do nebankoviek. Navrhovateľ porovnal úroveň dôchodkov na Slovensku s dôchodkami v Rakúsku a žiadal o spravodlivosť a dorovnanie nižších dôchodkov.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľa vyjadrila tak, že rozsudok krajského súdu navrhla potvrdiť. Uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Odporkyňa má za to, že suma starobného dôchodku navrhovateľovi bola určená správne, v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Pre úplnosť dodala, že zákonnosť rozhodnutia č. XXX XXX XXX z 21. decembra 1990 a z 3. mája 1996 bola už preskúmaná Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní č. 21S 1266/96, ktorý predmetné rozhodnutia potvrdil a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2So/150/97 z 30. októbra 1997 bolo potvrdené uvedené rozhodnutie krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. apríla 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych

orgánov.

Podľa ust. § 82 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dôchodkovej dávky vyplácané k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodkovej dávky priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z. zo 17. októbra 2013 bolo ustanovené, že pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2014 je 8,80 €, ak ide o starobný dôchodok (§ 1 písm. a).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zvýšení starobného dôchodku z hľadiska námietok, ktoré uplatnil navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne ako aj z hľadiska námietok uplatnených proti rozhodnutiu krajského súdu.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov na základe ktorých krajský súd rozhodol o potvrdení rozhodnutia odporkyne o zvýšení sumy starobného dôchodku s počiatkom od 1.1.2014 na 379,80 Eur mesačne. Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že navrhovateľovi bol na základe jeho žiadosti z 25. októbra 1990 priznaný od 13. novembra 1990 starobný dôchodok vo výške 2 098,- Sk mesačne rozhodnutím odporkyne z 21. decembra 1990, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

Navrhovateľ sa v minulosti opakovane domáhal prepočítania jeho starobného dôchodku vzhľadom k tomu, že v roku 1990 dosiahol vyšší príjem než v rokoch, z ktorých sa pri určení sumy jeho starobného dôchodku vychádzalo.

V konaní Sociálnej poisťovne ani v nasledovnom preskúmvacom súdnom konaní nebol úspešný. Z predchádzajúcich rozhodnutí o valorizácii dôchodku odvolací súd zistil, že k 31. decembru 2013 poberal navrhovateľ starobný dôchodok vo výške 371,- €, čo medzi účastníkmi konania nebolo ani sporné.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že prípadný úspech námietok navrhovateľa v konaní o valorizácii starobného dôchodku je závislý od úspešnosti námietok, ktorými by navrhovateľ namietal samotný základ výpočtu jeho starobného dôchodku. Z obsahu administratívneho spisu však vyplynulo, že navrhovateľovi sa v predchádzajúcich konaniach nepodarilo spochybniť zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu o samotnom základe výpočtu jeho starobného dôchodku. Zákonnosť rozhodnutia č. XXX XXX XXX z 21. decembra 1990 a z 3. mája 1996 bola už preskúmvaná Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní č. 21S 1266/96, ktorý predmetné rozhodnutia potvrdil a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2So/150/97 z 30. októbra 1997 bolo potvrdené uvedené rozhodnutie krajského súdu.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že v konaní o valorizácii starobného dôchodku súd nemohol z dôvodu vyššie uvedeného preskúmať námietky o ktorých už právoplatne súdy rozhodli.

Pokiaľ teda odporkyňa na základe uvedeného rozhodla odporkyňa podľa § 82 zákona o sociálnom poistení, keď od 1. januára 2014 zvýšila (valorizovala) starobný dôchodok navrhovateľa tak, ako to citované zákonné ustanovenie predpokladá v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky a sumu zvýšenia určila podľa § 1 písm. a) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 329/2013, ktorým bola suma zvýšenia starobného dôchodku pre rok 2014 určená pevnou sumou 8,80 € mesačne, pričom túto sumu zvýšenia matematicky započítala k výške starobného dôchodku vyplácanej k 31. decembru 2013, t. j. k sume 371,- € mesačne a sumu starobného dôchodku navrhovateľa patriacu mu od 1. januára 2014 matematicky určila sumou 379,80,-€ mesačne, rozhodla v súlade so zákonom. Odvolacie námietky navrhovateľa v rovine subjektívneho pocitu nespravodlivosti, ktoré však neboli podložené žiadnymi argumentmi spôsobilými spochybniť skutkové zistenia, resp. nesprávnou aplikáciu

príslušných ustanovení zákona, ktorý na prípad navrhovateľa odporkyňa pri zvýšení sumy starobného dôchodku aplikovala, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné a rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.